

nr.6/2019

05. desember kl. 10:00-16:00

10:00 - 10:05		
Sak A	Godkjenning av møteinnkalling	<i>Vedtak</i>
Sak B	Godkjenning av dagsorden	<i>Vedtak</i>
Sak C	Referat fra møte 23.10.2019	<i>Vedtak</i>
	Saksdokumenter: 1. Protokoll fra forrige møte	
	Forslag til vedtak: <i>Nasjonalt fagskoleråd godkjenner referatet fra møtet 23.10.2019.</i>	
Ordinære saker		
10:05 – 10:15 (10 minutt)		
D-64/19	Beredskapsrådet	<i>Diskusjon</i>
	Lenke til saksdokumenter Vedlegg 1 – Beredskapsrådet-mandat Vedlegg 2 – Etablering og oppnevning av medlemmer	
10:15 – 10:25 (10 minutt)		
V-65/19	Møteplan rådsmøter 2020	<i>Vedtak</i>
	Saksdokumenter : Datoforslag for rådsmøter 2020	
10:25 – 10:45 (20 minutt)		
O-66/19	Studiebarometeret	<i>Orientering</i>

	Saksdokumenter	
10:45 - 11:30 (45 minutt)		
D-67/19	Arbeidslivsrelevans	<i>Diskusjon</i>
	Lenke til saksdokumenter	
Lunsj 11:30 – 12:15 (45 minutt)		
12:15 – 13:15 (60 minutt)		
D-68/19	Kunnskapsbasen i fagskolen	<i>Diskusjon</i>
	Lenke til saksdokumenter	
13.15 - 13:30 (15 minutt)		
V-69/19	Høring voksenopplæringsloven og friskoleloven	<i>Vedtak</i>
	Lenke til saksdokumenter	

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

13:30 – 13:40 (10 minutt) Pause		
13:40 – 14:10 (30 minutt)		
D-70/19	Tilstandsrapporten	<i>Diskusjon</i>
	Lenke til saksdokumenter	
14:10 – 14:25 (15 minutt)		
D-71/19	Retningslinjer for tilskudd til drift av fagskoler	<i>Diskusjon</i>
	Lenke til saksdokumenter Vedlegg: Forslag retningslinjer for tilskudd til drift av fagskoler	
14:25 - 15:05 (30 minutt)		
D-72/19	Evaluering av året	<i>Diskusjon</i>
	Saksdokumenter	
15:05 - 15:15 (10 minutt) Pause		
15:15 – 15:30 (15 minutt)		
O-73/19	Regnskap 2019	
	Lenke til saksdokumenter	

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

15:30 – 15:35 (5 minutt)		
O-74/19	Studentombud (5 minutt)	<i>Orientering</i>
	Saksdokumenter	
15:35 – 15:40 (5 minutt)		
O-75/19	CoVET (5 minutt)	<i>Orientering</i>
	Saksdokumenter	
15:40 – 15:45 (5 minutt)		
O-76/19	Nasjonale planer (5 minutt)	<i>Orientering</i>
	Saksdokumenter	
15:45 – 16:00 (15 minutt)		
O-77/19	KD orienterer (15 minutt)	<i>Orientering</i>
	Saksdokumenter	
	Eventuelt	
	Saksdokumenter Pedagogisk utdanning for fagskolene	

[Referat Nasjonalt fagskoleråd 23. oktober 2019](#)

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

Til stede:

Ingeborg Marie Østby Laukvik (NHO), Sture Norman Flaaten (RFF), Kari Mette Winge (FFF), Knut Erik Beyer-Arnesen (FFF), Jan Erik Sundby (NFFL/KFF), Adeline Landro (RFF), Jorunn Leegaard (KS), Nils Thorbjørn Myhren (KS), Kari Olstad (FuN), Pål Thygesen (Virke), Arvid Ellingsen (LO), Trude Tinnlund (LO), Anne Yun Rygh (Utdanningsforbundet), Trond Bergene (Spekter), Bente Sjøgaard (YS), Wictor Jensen (ONF), Thea Tuset (ONF), Jofrid Klæboe (Arbeidsgruppe - generell del - tekniske fag) og Marte Gustad Iversen (NUFG)

Deltok fra lunsj: Clara Hasselberg (NOKUT), Mari Barwin (NOKUT), Ane B. Brøyn (NOKUT), Kaia Brækken (Arbeidsgruppe - Generell del -Helse- og oppvekstfag)

Forfall:

Rieneke Karina J.B. Schilperoort (NFFL), Jørgen Leegaard (NHO), Tormod Korpås (Utdanningsforbundet)

Fra sekretariatet:

Carl Endre Espeland og Margareth Haukås

Møteleder: Ingeborg Marie Østby Laukvik

Referent: Margareth Haukås

Dagsorden

Sak A -Innkallingen ble godkjent

Sak B - Dagsorden ble godkjent med to tilleggssaker under eventuelt.

Sak C - Referat fra møtet 05. september ble godkjent med en korrigering av dato for rådsmøte i sak 48/19

D-52/19 Invitasjon til utdanningspolitisk toppmøte 11.november 2019

Ingeborg Marie Østby Laukvik (leder) presenterte spørsmål knyttet til hovedproblemstillinger for utdanningspolitisk toppmøte: Hvilken betydning får teknologiutviklingen for læring og undervisning, fra barnehagen til høyere utdanning? Møtedeltakerne diskuterte og ga innspill til spørsmålene. Innspillene blir videreformidlet i toppmøtet.

D-53/19 NKR – Nivå 6

Knut Erik Beyer-Arnesen (FFF) presenterte arbeidsgruppens analyse om NKR-nivå 6 og forslag til tiltak for diskusjon i rådsmøtet. Arbeidsgruppen for NKR-nivå 6 jobber videre med å

synliggjøre de ulike forslagene og tydeliggjøre konsekvensene av de ulike tiltakene. Saken tas opp igjen til diskusjon på kommende rådsmøte.

O-54/19 Fagskolekonferansen

Margareth Haukås (Diku) informerte om fagskolekonferansen som skal arrangeres 7. og 8. november på Lillestrøm. Dag én er et søkerskriverseminar og dag to er selve konferansen. Møtedeltakerne ble oppfordret til å dele informasjon om konferansen med sine kontakter.

V-55/19 Høringssvar - Fagskoletilsynsforskriften

Adeline Landro (RFF) presenterte arbeidsgruppens forslag til høringssvar. Arbeidsgruppen endrer høringssvaret i tråd med innspillene fra møtet og sender høringssvar innen fristen 1. november:

1. legge til en tekst om tidsavgrenset dispensasjon fra kravene i §2-2, for å sikre at små fagskoler ikke ekskluderes
2. justeringer av tekst under §2-1 (7), utdanningen skal *som hovedregel* ha... Det legges også til et argumentasjonsavsnitt
3. en tydeliggjøring av ansattes i hovedstilling kompetanse under §3-2 (3), som har *høyere yrkesfaglig utdanning eller annen høyere utdanning*
4. omskriving av konkrete tekstforslag, for bedre samsvar med øvrig tekst

V-56/19 Høring voksenopplæringsloven og friskoleloven

Kunnskapsdepartementet har sendt forslag til endringer i voksenopplæringsloven og friskoleloven på offentlig høring. Høringsfristen er 01.01.2020. Nasjonalt fagskoleråd besluttet å nedsette en arbeidsgruppe som utarbeider et høringssvar. Forslaget presenteres på rådsmøte 5. desember. Forslag til representanter sendes til fagskoleradet@diku.no innen 1. november.

V-57/19 Høring av endringer i opplæringslova. Lovfesting av tilbud om karriereveiledning i fylkeskommunen

Kunnskapsdepartementet har sendt [høring med forslag om endringer i opplæringsloven](#), herunder blant annet å lovfeste tilbudet om karriereveiledning i fylkeskommunene. AU presenterte forslag til høringssvar og rådet sluttet seg til forslaget med en tydeliggjøring av fagskolen som en attraktiv vei videre etter fag- og svennebrev.

O-58/19 Nasjonale planer – generell del

Arbeidet med oppgradering av nasjonale planer, generell del, i høyere yrkesfaglig utdanning har startet. Det legges opp til en åpen prosess og bred involvering av sektoren for å sikre at resultatet blir brukt av sektoren. For 2020 er det bevilget 4 millioner til oppgradering av nasjonale fagplaner. Det blir sendt invitasjoner til å oppnevne representanter til arbeidsgrupper for nasjonale fagplaner. Arbeidet har planlagt oppstart tidlig i 2020.

O-59/19 Studentombud

Kunnskapsdepartementet orienterte i brev av 28.06.19 om at *Lov 21.juni 2019 nr. 61 om endringer i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven (studentombud, trakassering og tilrettelegging)* var vedtatt i Stortinget. Lovendringene trådte i kraft 1.august 2019. Rådet besluttet å nedsette en hurtigarbeidende arbeidsgruppe med mål om å få på plass finansiering av et nasjonalt studentombud i 2020. Representanter til arbeidsgruppen meldes til fagskoleradet@diku.no innen 1. november.

O-60/19 NOKUT

NOKUT informerte om ny og forenklet akkrediteringsmodell for fagskoler og pilot med ny saksbehandlingsprosess høsten 2019. Ny akkreditering vil gi gevinst både for skoler og NOKUT. Rådsmedlemmene er positive til modellen.

D-61/19 Dialogmøter med Kunnskapsdepartementet

Kunnskapsdepartementet (KD) planlegger et første dialogmøte mellom KD og regionene våren 2020. Nasjonalt fagskoleråd spiller inn følgende endringer til programutkast fra KD:

- Fylkeskommunene bør få mulighet til å presentere håndtering av regional kompetanseutvikling, samt planer for fremtiden
- Finansieringsmodell og opptakstall ønskes inn i programmet
- Møte bør utvides med 1-2 timer for tid til dialog

Eventuelt**O-62/19 Styrking av fagskolen – statsbudsjettet**

Leder informerte om statsbudsjettet og styrking. Blant annet videreføres utviklingsmidler med 43 mill. kroner. Det kommer også 100 nye studieplasser som skal kunne kombineres med arbeid. Rådet vil nedsette en arbeidsgruppe som lager et forslag til opptrappingsplan av studieplasser for å nå målet om vekst i antall studieplasser over tid.

O- 63/19 NIFU rapport om kunnskapsbasen i fagskolen

NIFU leverer en rapport om kunnskapsbasen i fagskolen den 15. november.

Onsdag 20. november blir den tema på kompetanse frokost hos Kompetanse Norge, kl. 8.30 – 9.30. Medlemmene bes holde av datoen og dele informasjonen med andre interesserte.

D-64/19 Beredskapsrådet

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Dato: 15.11.2019

Sak: [D-64/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Beredskapsrådet har opprettet en arbeidsgruppe bestående av rådsleder Solveig R. Svendsberget (UiA), rådsmedlemmer Ernst Sund (Noroff høyskole) og Marianne Andenæs (Samskipnadene) og Sindre Bø (sekretariatsleder).

NFR har i henhold til mandatet (se vedlegg) rett til å oppnevne ett medlem. Dagens representant er Kim Kargaard fra Noroff Fagskole. Beredskapsrådet ønsker et medlem som jobber i sektoren og har god innsikt i Beredskapsrådets tema (ref. mandatet).

Beredskapsrådets hjemmeside og medlemsoversikt: <https://www.uis.no/samfunn-og-samarbeid/konferanser-og-moteplasser/rad-for-beredskap-i-uh-sektoren/om-radet/> .

En klar bestilling til Beredskapsrådet fra KD i fortsettelsen er «eksportkontroll» med henvisning til temaet i denne artikkelen: <https://www.universitetsavisa.no/nyheter/2019/10/28/Vil-at-KD-skal-gi-r%C3%A5d-om-Kina-samarbeid-20258234.ece>.

Nasjonalt fagskoleråd bes diskutere følgende:

- a) Ønsker rådet å ha en representant i beredskapsrådet?
- b) Mandat
- c) og evt. oppnevning av ny representant til rådet for 2020.

Vedlegg 1 - MANDAT FOR RÅDSFUNKSJON

Overordnet mål

Rådet er et frivillig tiltak for å styrke arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i et bredt lag av kunnskapssektoren. Det tas sikte på at statlige og private institusjoner opparbeider seg kunnskap om feltet slik at de kan arbeide systematisk og godt med dette. En viktig oppgave for rådet vil være å legge til rette for at det kan utvikle seg en samordnet praksis i sektoren på områder det vurderes hensiktsmessig, og bidra til deling av beste praksis og erfaring mellom virksomhetene. Rådet bør bl.a. bidra til at private virksomheter tilegner seg kunnskap om krav og føringer som er gitt fra myndighetene til de statlige institusjonene.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

Deltakere

Rådet bør tentativt ha 12 medlemmer. Rådet velger selv ett av medlemmene som leder for en periode på normalt to år. Medlemmene bør ha god kjennskap og ansvar for arbeidet med sikkerhet og beredskap ved den virksomhet vedkommende er ansatt. Det er rimelig at NTNU og UiO oppnevner ett medlem hver. Universitets- og høgskolerådet oppnevner 5 medlemmer fra andre institusjoner. Nettverk for private høgskoler oppnevner to medlemmer. Nasjonalt fagskoleråd, Folkehøgskolerådet og Samskipnadsrådet oppnevner ett medlem hver.

Aktuelle temaer

Risiko- og sårbarhetsanalyser, beredskapsplaner, kriseorganisering, øvelser, fysisk sikring og informasjonssikkerhet samt andre temaer med grenseflater mot samfunnssikkerhet og beredskap, som forebygging av radikalisering og voldelig ekstremisme blant studenter. Rådet bør ha fokus på lokal tilpasning for den enkelte virksomhet og samarbeidsstrukturer lokalt med ulike beredskapsinstanser.

Arbeidsform

Rådet må fylle et behov hos virksomhetene, være en møteplass og et forum for kunnskapsdeling og erfaringsutveksling bl.a. gjennom beste praksis. Rådet bør sette i gang aktiviteter som utarbeidelse av felles tiltak, retningslinjer og veiledninger. Rådet kan nedsette arbeidsgrupper, gi oppdrag til sekretariatet, innlede samarbeid med andre aktører eller fagmiljøer, som Politiet, PST, UNINETT, NSM, Næringslivets sikkerhetsråd m.fl. Rådet bør ha 4 møter i året og møtene bør gå på rundgang blant virksomhetene. Rådet bør selv finne egnet form for arbeidet og samarbeidsrelasjonen til sekretariatet.

Sekretariat

Universitetet i Stavanger (UiS) ivaretar en fagligbasert sekretariatsfunksjon for rådet. Sekretariatet skal være en faglig rådgiver og pådriver for arbeidet i rådet, utføre oppdrag, utredninger/analyser og forestå praktiske funksjoner som saksforberedelse, møtekalling, referatskriving m.m. Sekretariatet kan på oppdrag fra rådet utarbeide utkast til retningslinjer, fasilitere opplæring, innhente representanter fra ulike aktører og fagmiljøer etc. Sekretariatet vil være et kontaktpunkt mot KD og utarbeide årsrapport som godkjennes av rådet.

KDs rolle, økonomi

KD vil dekke utgifter til sekretariatsfunksjonen ved UiS med et årlig beløp på 1 mill. kroner. UiS skal presentere resultatene fra rådets arbeid i en årsrapport. KD skal i utgangspunktet ikke ha

observatørstatus i rådet, men kan delta i enkelte møter for å gi informasjon om overordnede krav og føringer etc.

Medlemmenes reiseutgifter, evt. seminardeltakelse m.m. må dekkes av deltakende virksomheter.

Evaluering

Nytteverdien av rådet bør gjøres til gjenstand for en særskilt vurdering etter 3 år.

Vedlegg 2 - Etablering og oppnevning av medlemmer til rådsfunksjon for samfunnssikkerhet og beredskap

Kunnskapsdepartementet ref. 16/1953 – Dato: 04.01.2017

Kunnskapsdepartementet (KD) har besluttet å etablere en rådsfunksjon for samfunnssikkerhet og beredskap med sikte på deltakelse fra statlige og private universiteter/høgskoler, fagskoler, folkehøgskoler og studentsamskipnader. Sekretariatsfunksjonen for rådet legges til Universitet i Stavanger (UiS).

Rådet er et frivillig tiltak for å styrke arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i et bredt lag av kunnskapssektoren. Det tas sikte på at statlige og private institusjoner opparbeider seg kunnskap om feltet, slik at de kan arbeide systematisk og godt med dette. En viktig oppgave for rådet vil være å legge til rette for at det kan utvikle seg en samordnet praksis i sektoren på områder det vurderes hensiktsmessig, og bidra til deling av beste praksis og erfaring mellom virksomhetene. Rådet bør bl.a. bidra til at private virksomheter tilegner seg kunnskap om krav og føringer som er gitt fra myndighetene til de statlige institusjonene.

KD har utarbeidet et overordnet mandat for rådsfunksjonen som ikke har for sterkt definerte rammer (vedlegg 1).

Forutgående prosess

For å sondere nærmere om interessen og behovet for å etablere en rådsfunksjon ble saken sendt på uformell høring i brev av 5. september 2016 til Universitets- og høgskolerådet (UHR), Nettverk for private høgskoler, Nasjonalt fagskoleråd, Folkehøgskolerådet og Samskipnadsrådet (vedlegg 2). I brevet ble det bl.a. skissert en løsning med en sekretariatsfunksjon for rådet lagt til UiS. KD påpekte også muligheten for at en evt. rådsfunksjon kunne behandle temaer med grenseflater mot samfunnssikkerhet og beredskap, som for eksempel forebygging av radikalisering og voldelig ekstremisme blant studenter.

Responser var overveiende meget positiv til å etablere en rådsfunksjon, som beskrevet i KDs brev. Det kan nevnes at Næringslivets sikkerhetsråd på eget initiativ meldte sin interesse for å ivareta rollen som sekretariat for et slikt råd. KD har ikke vurdert dette som en aktuell

løsning, men rådet kan for øvrig selv velge å innlede samarbeid med ulike aktører/ fagmiljøer, som for eksempel Politiet, DSB eller Næringslivets sikkerhetsråd.

KD har samtidig hatt sonderinger med UHR (ved Administrasjonsutvalget) om mulige tiltak for å forebygge radikalisering og voldelig ekstremisme innenfor høyere utdanning. Det framkom her ønsker om at dette temaet bør ses i sammenheng med beredskap, og at et råd vil være et egnet organ for å utarbeide tiltak/nasjonale retningslinjer.

UiS har påtatt seg oppgaven som sekretariat for rådet. KD vil dekke utgifter til sekretariatsfunksjonen med et årlig beløp på 1 mill. kroner. UiS skal presentere resultatene fra rådets arbeid i en årsrapport. KD skal i utgangspunktet ikke ha observatørstatus i rådet, men kan delta i enkelte møter for å gi informasjon om overordnede forventninger og føringer etc.

Oppnevning av medlemmer

Iht. mandatet kan rådet tentativt ha 12 medlemmer. Rådet velger selv ett av medlemmene som leder for en periode på normalt to år. Medlemmene bør ha god kjennskap til og ansvar for arbeidet med sikkerhet og beredskap ved den virksomhet vedkommende er ansatt. NTNU og UiO oppnevner ett medlem hver. UHR oppnevner 5 medlemmer fra andre institusjoner. Nettverk for private høgskoler oppnevner to medlemmer. Nasjonalt fagskoleråd, Folkehøgskolerådet og Samskipnadsrådet oppnevner ett medlem hver.

V-65/19 Rådsmøter 2020

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Dato: 18.11.2019

Sak: [V-65/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

AU foreslår en møteplan for 2020, tilsvarende 2019, og ber rådet ta stilling til følgende foreslåtte rådsmøtedatoer og dato for studietur. I tillegg bes rådet ta stilling til innenlands eller utenlands studietur.

Møte	Dato
Rådsmøte 1/2020	Tirs 28.01

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

Rådsmøte 2/2020	Tirs 03.03
Rådsmøte 3/2020	Tirs 19.05
Rådsmøte + studietur <i>innenlands</i> 4/2020 <i>eller</i>	Ons 09.09 - Tors 10.09
Rådsmøte + studietur <i>utenlands</i> 4 /2020	Tirs 08.09 – Tors 10.09
Rådsmøte 5/2020	Tirs 27.10
Rådsmøte 6/2020	Tirs 08.12

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd vedtar vedlagte møtedatoer for 2020.

O-66/19 Studiebarometeret

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Dato: 18.11.2019

Sak: [O-66/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

26. september ble det andre Studiebarometeret for fagskolestudenter lansert. Nesten 7000 studenter fordelt på over 500 utdanningstilbud ved 74 fagskoler har sagt sin mening, og resultatene viser at fagskolestudentene er overordnet godt fornøyd med utdanningene sine. En av fagskolenes kjerneoppgaver er å være tett knyttet til næringslivet, og levere utdannelser som trengs. Selv om studentene i all hovedsak er enig i at utdanningene er arbeidslivsrelevante, opplever de i mindre grad at arbeidslivet bidrar direkte inn i undervisningen, og at det legges til rette for at man kan knytte kontakter med arbeidslivet.

Magnus Strand fra NOKUT innleder og redegjør for funn i studiebarometeret knyttet til arbeidslivsrelevans. NOKUT deltar på diskusjon og spørsmålsrunde etter presentasjonen.

D-67/19 Arbeidslivsrelevans

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU og lederne i de nasjonale fagrådene

Dato: 18.11.2019

Sak: [D-67/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Arbeidslivets nærhet og eierskap til fagskoleutdanningene er et særtrekk ved denne utdanningstypen. Fagskoleutdanningene er karakterisert ved å ha en tydelig forankring i et

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

yrkesfelt eller en bransje. At fagskolene har tett tilknytning til arbeidslivet, er vesentlig for både kvaliteten og relevansen.

Derfor er det urovekkende at studentene gjennom Studiebarometeret, melder om at de er minst positive til studiets tilknytning til arbeidslivet. Det er i all hovedsak studentenes opplevelse av kontakten med arbeidslivet i løpet av utdanningen som trekker resultatene på dette spørsmålsbatteriet ned. Vi ser at at det er variasjoner mellom ulike fagområder.

Ser vi på enkeltspørsmålene i undersøkelsen som blir vurdert som lavest av studentene, finner vi at de i minst grad er enig med følgende påstander:

- Representanter for arbeidslivet bidrar på en god måte i undervisning, prosjektarbeid, praksis, o.l. (3,2 på en skala der 5 er høyeste skår)
- Det legges godt til rette for at jeg kan knytte kontakter i arbeidslivet" (3,1 på en skala der 5 er høyeste skår)

Det norske utdanningssystemet utdanner flere kandidater enn noen gang tidligere. Samtidig er arbeidsmarkedet i stor endring, og det er viktig at institusjonene evner å tilpasse seg de omstillingene vi befinner oss midt oppi.

Morgendagens utfordringer krever et styrket samarbeid med arbeidslivet. Slik vil det legges til rette for både høyere faglig og pedagogisk kvalitet og mer relevans og yrkesretting i utdanningene. En styrking av arbeidslivsrelevansen er derfor en sterk og avgjørende kvalitetsindikator.

Lederne i de nasjonale fagrådene har behandlet spørsmål om arbeidslivsrelevansen i sine møter denne høsten og vil presenterer forslag til tiltak på rådsmøte.

D-68/19 Kunnskapsbasen i fagskolen

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Dato: 18.11.2019

Sak: [D-68/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Verken i Stortingsmelding 9 (2016-17) eller i regelverket for øvrig gis det noen nærmere definisjon av hva som forstås med kunnskapsbasen i fagskolen, og det mangler kunnskap om

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

hvordan den utvikles og oppdateres. I 2018 fikk NIFU i oppdrag fra Kompetanse Norge om å undersøke dette. Hensikten er å få bedre forståelse av hva fagskoleutdanning er.

Håkon Høst deltar på rådsmøte og presenterer hovedfunn fra rapporten

V-69/19 Høring voksenopplæringsloven og friskoleloven

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Arbeidsgruppen for høringssvar - Kari Olstad (FuN), Arvid Ellingsen (LO) og Cecilie Hänninen (VOFO)

Dato: 22.11.2019

Sak: [V-69/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

På rådsmøte 23. oktober besluttet Nasjonalt fagskoleråd å etablere en arbeidsgruppe som utarbeider et høringssvar til høring om voksenopplæringsloven og friskoleloven (V-59/19). Frist for å sende høringssvar er 1. januar 2020. Medlemmene bes ta stilling til vedlagt forslag til høringssvar.

Forslag til høringssvar

Nasjonalt fagskoleråd takker for anledningen til å avgi høringssvar til Kunnskapsdepartementets forslag om endringer i voksenopplæringsloven.

I høringsnotatet legges det frem forslag om å dele dagens tilskuddsordning til studieforbund mellom Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet. Studieforbund er ideelle organisasjoner med voksenopplæring som formål. De 14 offentlig godkjente studieforbundene og deres medlemsorganisasjoner utvikler og arrangeres kurs med et bredt og mangfoldig nedslagsfelt innen både arbeids- og samfunnsliv. Bakgrunnen for å dele studieforbundsordningen er at ordningen skal være bedre innrettet slik at studieforbundene kan bidra til å nå ulike sektorpolitiske mål innenfor utdannings- og kompetansepolitikken, frivillighets- og kulturpolitikken.

Studieforbundet AOF, Studieforbundet Folkeuniversitetet, Studieforbundet Næring og Samfunn og Akademisk studieforbund foreslås opprettholdt på Kunnskapsdepartementets budsjettområdet, mens de øvrige 10 foreslås flyttet over til Kulturdepartementets budsjettområde. Begrunnelsen for at disse fire studieforbundene blir liggende innenfor Kunnskapsdepartementets budsjett, er at de har en tydelig profil og satsing innenfor utdannings- og kompetansepolitiske området, og anses å kunne spille en viktig rolle i kompetansereformen.

Fagskolerådet støtter at disse blir opprettholdt på Kunnskapsdepartementets budsjettområdet. Alle fire har betydelig opplæringsaktivitet rettet mot arbeidslivet, og to av disse studieforbundene eier

og drifter seks fagskoler som hvorav flere av disse er blant de største aktørene innenfor fagskoleutdanning innen helse- og oppvekstfag. Det ville være unaturlig at disse skulle flyttes over til Kulturdepartementets budsjettområde da disse studieforbundene har virksomhet innenfor høyere yrkesfaglig utdanning, fagopplæring, basiskompetanse, norskopplæring, sertifiseringskurs for ulike bransjer, kurs arrangert av ulike fagorganisasjoner som er medlem i studieforbund m.m. Lov om høyere utdanning slår fast følgende i §13. Organisering:

«Fagskoler som per 1. januar 2017 var organisert i et studieforbund etter lov om voksenopplæring kan videreføres som studieforbund».

Fagskolerådet mener dette er en ytterligere begrunnelse for hvorfor disse studieforbundene bør ligge innenfor Kunnskapsdepartementets budsjettområde.

Fagskolerådet mener det er sentralt at Vofo og FuN opprettholdes som fellesorgan.

Organisasjonene deler plass i Fagskolerådet, og Vofo har vært partner i utviklingen av Nasjonal Kompetansepolitisk strategi og sitter i Nasjonalt kompetansepolitisk råd.

Departementet foreslår å redusere kravet til kursvarighet fra dagens åtte til seks timer, eventuelt fire timer. Fagskolerådet støtter forslaget om å redusere kravet til kursvarighet til fire timer. Dette vil gi studieforbundene større fleksibilitet i forhold til å arrangere kortere kurs for arbeidslivet.

Raske endringer i arbeidslivet bidrar til å øke behovet for korte oppdateringskurs slik at arbeidstakeren får mulighet til å tilegne seg ny kompetanse, for eksempel i forbindelse med bruk av ny teknologi eller nye krav på arbeidsplassen. Dette kan for eksempel være oppdatering av en sertifisering.

Departementet foreslår at det for studieforbund som er godkjent og vil få tilskudd fra Kunnskapsdepartementet gjøres en endring i alderskravet fra 14 til 16 år. Dette begrunnes med at dagens skolesystem gir elevene rett og plikt til 10- års grunnskoleopplæring, og alle som er under 16 år dermed allerede har et gratis offentlig opplæringsstilbud. Fagskolerådet støtter ikke departementets forslag. Det er en stor utfordring med unge som faller ut av skolen. Et alternativt læringstilbud knyttet til den enkeltes interesse kan være med å skape motivasjon og mestringfølelse og være en døråpner for videre skolegang. Slik sett kan studieforbund gi ungdom som slutter på skolen en ny sjanse og et avgjørende kompetanseløft. Dette gjelder særlig de med ufullstendig eller kort utdanning og som verken er i utdanning, jobb eller opptrening (NEET).

Fagskolerådet støtter ikke forslaget om å stryke kapittel tre om nettskoler. Ordningen med offentlig godkjente nettskoler bør bestå så lenge det er behov for informasjon og styrking av digitalt støttet, fleksibel og nettbasert utdanning. Dette gjelder spesielt utvikling av kvalitet i nettbaserte studier, men også et behov for godkjenningsordninger for ikke-akkreditert opplæring med spesiell relevans for arbeidslivet. Fagskolerådet støtter heller ikke at hjemmel for tildeling av driftsmidler til Fleksibel utdanning Norge fjernes da dette vil gjøre det vanskeligere for

organisasjonen å drive kvalitetsarbeid og kunnskapsutvikling på feltet fleksibel og nettbasert utdanning, arbeid som i dag kommer også ikke-medlemmer og offentlige organer til gode.

Departementet foreslår å oppheve voksenopplæringslovens kap. 3 om nettskoler. Begrunnelsen er at fra og med 2015 mottar ikke lenger nettskoler statstilskudd over Kunnskapsdepartementets budsjett, og det er derfor ikke lenger nødvendig å ha egne bestemmelser om dette. Vi støtter ikke forslaget. I voksenopplæringsloven kapittel 3 ligger det fire viktige hjemler:

1. Hjemmel for tildeling av driftsmidler/utviklingsmidler til nettskolene
2. Hjemmel for tildeling av driftsmidler til fellesorgan (Fleksibel utdanning Norge)
3. Hjemmel for kvalitetssikring
4. Hjemmel for innhenting av dokumentasjon

Hvorfor er disse hjemlene viktige?

1: Hjemmel for tildeling av driftsmidler/utviklingsmidler til nettskolene

Markussen-utvalget foreslo innføring av et program for fleksibel læring, i form av en konkurransearena hvor opplærings- og utdanningstilbydere kan søke støtte til utviklingsprosjekter av typen; modell- og metodeutvikling, utvikling av fleksible tilbud og digitalisering av eksisterende tilbud. Utvalget mente at programmet må favne bredere enn tilbydere av høyere utdanning, og foreslo følgende kategorier

- universiteter
- høyskoler og vitenskapelig høyskoler
- fagskoler
- videregående skoler
- aktører innenfor ikke-formell opplæring

Fleksibel utdanning Norge og Voksenopplæringsforbundet har i sine hørings svar foreslått offentlig godkjente nettskoler og studieforbundene som egne kategorier. Det er spesielt aktører innen ikke-formell opplæring som kan være vanskelige å plassere, vurdere og kvalitetssikre, og som FuN og Vofo kan bidra i forhold til. Under dagens ordning finnes fagskoler under begge kategoriene. Å kunne konkurrere om utviklingsmidler på flere arenaer, og med støtte fra sine paraplyorganisasjoner, kan være et viktig konkurransefortrinn for fagskoler, særlig mindre skoler.

2: Hjemmel for tildeling av driftsmidler til fellesorgan (=FuN)

§14 hjemler også tilskudd til drift av fellesorgan for de godkjente nettskolene, altså Fleksibel utdanning Norge. Driftstilskuddet utgjør en betydelig del av FuNs inntekt.

FuN deler en plass med Vofo i nasjonalt fagskoleråd og representerer både offentlige, private og ideelle fagskoler. Samtidig har de nærhet til og kunnskap om de andre utdanningsnivåene og om fleksibel og nettbasert utdanning. FuN er et viktig nav i et fagfelt der det fortsatt gjenstår mye utvikling. Med driftsmidlene fra Kunnskapsdepartementet kan FuN holde et høyt aktivitetsnivå og bidra både inn i forvaltningen og direkte i utviklings- og kvalitetsarbeid i institusjonene.

3: Hjemmel for kvalitetssikring

Å være en offentlig godkjent nettskole skal være et kvalitetstegn. Fagskolenes tilbud akkrediteres av NOKUT, men FuN driver rådgivning og utgir kvalitetsnormer spesielt for nettbasert utdanning. Dette er ikke en erstatning for, men et viktig tillegg til, NOKUTs kvalitetssikring og akkrediteringer. Med yrkesfaglig og akademisk høyere utdanning på lista over offentlig godkjente nettskoler får ordningen ekstra kredibilitet og blir dermed attraktiv for tilbydere av ikke-formell utdanning. Dette kan føre til økt kvalitet på hele området for etter- og videreutdanning.

4: Hjemmel for innhenting av dokumentasjon

Markussenutvalget skrev om manglende utbredelse og erfaring, samt for svakt kunnskapsgrunnlag digitalisering/fleksibilisering i utdanning. (NOU 2019:12 s 54). Med nettskolekapittelet i opplæringsloven og forskrift om studieforbund og nettskoler har departementet gode hjemler for rapportering, men i praksis er det nødvendig å knytte insentiver til rapporteringsplikt. Statusen ved å være godkjent nettskole kan være nok for tilbydere utenfor akkrediteringssystemet. For å få med grunn- og videregående samt høyere utdanning kan det være nødvendig med tilskuddsmidler, men erfaring viser at det ikke skal veldig mye til.

Fleksibel utdanning Norge og medlemmene gjorde med noe tilskudd over statsbudsjettet (siste gang i 2014, 15 700 000 kr, kapittel 254, post 71), et omfattende utviklings- og rapporteringsarbeid. Markussen-utvalgets konklusjon om at det har vært begrenset med ressurser til denne typen arbeid, og inntrykket av at prosjektene er tematisk spredt og i liten grad fokuserer på bruk av digital teknologi, viser at det fortsatt er behov for organisasjoner med særlig fokus på digital, distribuert og/eller fleksibel utdanning. Fleksibel utdanning i Norge har tidligere fått midler (2015) til å se nærmere på rutiner og retningslinjer for innhenting av dokumentasjon, og vi har også styrket kunnskapsgrunnlaget for digital og fleksibel utdanning.

Men det har vært svært begrenset med ressurser til dette arbeidet og hvis vi skal nå regjeringens mål i den nye reformen «Lære hele livet» så må vi satse mer på utvikling av digital og fleksibel utdanning. Nasjonalt Fagskoleråd mener at dette arbeidet best kan gjøres gjennom Fleksibel utdanning Norge. Arbeidet som de og studieforbundene gjør for å styrke nettskolene vil være

avgjørende at arbeidslivet kan få til en oppdatering av kompetanse gjennom digitaliserte og fleksible utdanningstilbud.

D-70/19 Tilstandsrapporten

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Diku

Dato: 18.11.2019

Sak: [D-70/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Diku fikk i 2019 ansvar for å utarbeide den årlige tilstandsrapporten for Høyere yrkesfaglig utdanning. Rapporten for 2019 ble publisert i forbindelse med den nasjonale fagskolekonferansen i november 2019. I 2020 skal rapporten publiseres i juni.

For å videreutvikle tilstandsrapporten ber Diku om råd og innspill for veien videre. Konkrete spørsmål som er aktuelle er:

- Er det spesielle tema som kan eller bør løftes frem fra år til år?
 - Eventuelt forslag til tema for 2020?
- Er det spesielle tall eller fokusområder som ikke er belyst i det hele tatt som bør tas med?
 - Over tid er det mulig å utvikle datagrunnlaget med tanke på hvilke data som rapporteres fra fylker og skoler.

[Lenke til tilstandsrapporten for høyere yrkesfaglig utdanning](#)

D-71/19 Retningslinjer for tilskudd til drift av fagskoler

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Kunnskapsdepartementet

Dato: 11.11.2019

Sak: [D-71/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Kunnskapsdepartementet ønsker enhetlig og forutsigbar forvaltning av tilskuddet i fylkeskommunene, noe som et felles sett med føringer for forvaltningen av tilskuddet skal bidra til. Kunnskapsdepartementet viser til vedlagte utkast til retningslinjer for tilskudd til drift av fagskoler over kap. 240, post 60. Retningslinjene gjelder for fylkeskommunenes forvaltning av

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

driftsmidler til fylkeskommunale og private fagskoler.

Fristene i retningslinjene er hentet fra arbeid i kompetansegruppen for fagskoleforvaltning under Forum for fylkesutdanningssjefer (FFU). For øvrig er det innarbeidet innspill fra Direktoratet for internasjonalsisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku), Norsk senter for forskningsdata (NSD) og Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT).

Kunnskapsdepartementet ber om innspill fra Nasjonalt fagskoleråd til utkastet til retningslinjer innen fredag 6. desember. Retningslinjene sendes parallelt til fylkeskommunene for innspill.

Retningslinjer for tilskudd til drift av fagskoler

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet x. x. 2020. Driftsmidler til høyere yrkesfaglig utdanning bevilges av Stortinget over kap. 240, post 60, under programkategori 07.40 på Kunnskapsdepartementets budsjett. Retningslinjene gjelder for fylkeskommunenes forvaltning av tilskuddsordningen for driftsmidler til fylkeskommunale og private fagskoler.

Om tilskuddsordningen for driftsmidler til fagskolene

Direktoratet for internasjonalsisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) forvalter tilskuddsordningen og fordeler tilskuddet til fylkeskommunene. Tilskuddet som Diku tildeler fylkeskommunene, består av et grunntilskudd og et resultatbasert tilskudd.

Grunntilskuddet skal være forutsigbart langsiktig og stabilt og videreføres i utgangspunktet fra år til år. Det kan bli endringer i grunntilskuddet som følge av ulike satsinger, som eksempelvis midler til nye studieplasser.

Det resultatbaserte tilskuddet skal gi insentiv til å arbeide for kvalitet og for å øke gjennomføringen. Det resultatbaserte tilskuddet blir beregnet på bakgrunn av antall avlagte studiepoeng ved alle fagskoletilbud som mottar offentlig tilskudd. Dette betyr

- alle fylkeskommunale fagskoletilbud
- alle private fagskoletilbud som mottok tilskudd fra en fylkeskommune i det aktuelle rapporteringsåret.

Med offentlig tilskudd menes i denne sammenheng:

- midler fra driftstilskuddet til fagskoler over kap. 240, post 60
- midler fra andre offentlige aktører som Utdanningsdirektoratet og Kompetanse Norge
- fylkeskommunenes frie midler.

Følgende regnes ikke som offentlig tilskudd i denne sammenheng:

- utviklingsmidler til fagskoler over kap. 240, post 61 og andre konkurransebaserte tilskudd til fagskoler
- direkte tilskudd til statlige fagskoler over statsbudsjettet.

Det er opp til den enkelte fylkeskommune hvilke kriterier som legges til grunn for fordelingen av tilskudd til fagskolene. Fylkeskommunene skal bidra til et mangfold av private og offentlige tilbydere. Videre skal fylkeskommunene sørge for at det tilbys akkreditert høyere yrkesfaglig utdanning i samsvar med kompetanse lokalt, regionalt og nasjonalt, jf. fagskoleloven § 3.

1. Mål

Midlene i tilskuddsordningen skal gå til drift av høyere yrkesfaglig utdanning ved fagskoler. Stortinget har fastsatt følgende mål for ordningen:

- høy kvalitet i utdanning
- yrkesrettet høyere yrkesfaglig utdanning
- god tilgang til høyere yrkesfaglig utdanning
- effektiv og solid fagskolesektor

2. Tilskuddsmottaker

Fylkeskommunene kan gi tilskudd til fylkeskommunale fagskoler (Tilskuddet kan også tildeles fagskoler som drives av kommuner) og private fagskoler med akkreditert høyere yrkesfaglig utdanning. Tilskuddet skal benyttes til utdanning som er akkreditert som høyere yrkesfaglig utdanning av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning (NOKUT), eller er opprettet innenfor et fagområde som NOKUT har delegert fagskolen myndighet til å akkreditere selv.

3. Utlysning

Fylkeskommunene skal utlyse driftsmidlene til fagskolene for påfølgende kalenderår innen 15. september. Det skal i utlysningen komme frem at midlene lyses ut med forbehold om Stortingets vedtak av statsbudsjettet. Fylkeskommunene skal i utlysningen formulere tydelige tildelingskriterier og prioriteringer for tilskuddet. Slike kriterier kan være blant annet faglige prioriteringer, nasjonale føringer, konkrete kompetansebehov, vurdering av utdanningskvalitet og vurdering av tidligere bruk av driftsmidler.

4. Søknad

4.1 Krav til søknaden

Fagskoler sender søknad om tilskudd til fylkeskommunen der utdanningstilbudet har

kontoradresse. Søknaden må inneholde opplysninger som det blir bedt om i søknadsskjemaet for driftsmidler til fagskoler, som er tilgjengelig på nettsiden til den enkelte fylkeskommune. Søknaden skal undertegnes av styreleder for fagskolen.

4.2 Søknadsfrist

Fagskolene må søke om driftstilskudd for påfølgende kalenderår fra fylkeskommunene innen 15. oktober.

5. Tilskudd

5.1 Utbetaling av tilskudd

Tilskuddet til de fylkeskommunale fagskolene blir stilt til disposisjon for fagskolene i samsvar med fylkeskommunenes interne økonomirutiner. Andre fagskoler skal motta første utbetaling innen 31. januar og andre utbetaling innen 31. oktober. I forkant av utbetalingen skal fagskolene motta brev med tilskuddsbeløp, antall studieplasser og hvilke(t) utdanningstilbud tilskuddet skal gå til og eventuelt andre vilkår for tilskuddet.

Fylkeskommunene må sende kopi av tilskuddsbrevene til Norsk senter for forskningsdata, Database for fagskolestatistikk (DBH-F).

5.2 Hva skal tilskuddet gå til?

Tilskuddet skal gå til drift av akkrediterte utdanningstilbud ved fagskolene.

6. Rapportering

Fagskoler skal rapportere studentdata i Database for fagskolestatistikk DBH-F ved Norsk senter for forskningsdata, jf. fagskoleforskriften § 6 jf. fagskoleloven § 42 andre ledd.

Private fagskoler skal i tillegg rapportere økonomidata i DBH-F, jf. § 32 i lov om høyere yrkesfaglig utdanning. Kravet om økonomirapportering gjelder for private fagskoler uavhengig av om de mottar statlig tilskudd.

7. Kontroll og reaksjonsmuligheter

7.1 Oppfølging og kontroll

Fylkeskommunene kontrollerer tilskuddet til de fylkeskommunale fagskolene.

NOKUT har fått delegert fra Kunnskapsdepartementet ansvaret for økonomisk tilsyn og kontroll med private fagskoler. Tilsyn med private fagskoler utføres etter lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleutdanning) § 31, mens kontroll utføres etter bevilgningsreglementet § 10 annet ledd. I tilsynet kontrollerer NOKUT at tilskuddet benyttes i tråd med fagskoleloven § 29 m.fl., og i tråd med vilkårene som Kunnskapsdepartementet, Diku og fylkeskommunene stiller i forbindelse med tildeling.

7.2 Reaksjonsmuligheter

Fylkeskommunene kan kreve tilskuddet tilbakebetalt fra fylkeskommunale fagskoler dersom det ikke benyttes i samsvar med vilkårene for tilskuddet.

For private fagskoler gjelder fagskoleloven § 35 om at departementet kan kreve tilskuddet tilbakebetalt om tilskuddet disponeres i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av fagskoleloven eller i grunnlaget for tilskuddet.

8. Klage

Fagskolene kan klage på fylkeskommunens vedtak til fylkestinget, jf. forvaltningsloven § 28. Fylkestinget kan bestemme at klager fra fagskolene behandles av fylkesutvalget eller oppnevne en særskilt klagenemnd.

D-72/19 Evaluering av året

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Dato: 28.11.2019

Sak: [D-72/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Rådes bes om å evaluere årets arbeid. Hvilke saker og aktiviteter har vært viktige i 2019?

Hva har fungert godt? Hva kan forbedres? Hvordan oppleves sakspapirene, sakene som fremlegges, oppfølgingen av disse og organiseringen med arbeidsgrupper osv.?

Basert på dette skrives en årsrapport som presenteres på januarmøte.

O-73/19 Regnskap 2019

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Dato: 28.11.2019

Sak: [O-73/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

AU orienterer om regnskap hittil i år og prognoser.

O-74/19 Studentombud

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Arbeidsgruppen for nasjonalt studentombud, Wictor Jensen, Knut Erik Beyer Arnesen og Alf G. Furland

Dato: 28.11.2019

Sak: [O-74/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Nasjonalt fagskoleråd gjorde i møte 05.09.19, sak V-49/19, følgende vedtak:

“Rådet vedtok å følge opp arbeidet, hvor målet er en langsiktig finansiering av ett felles nasjonalt studentombud. Rådet legger til grunn at sektoren finner tilfredsstillende midlertidige løsninger slik at alle fagskolestudenter har tilgang til et studentombud. Saken tas opp igjen på neste møte”.

Fagskolene, både de offentlige og private, er bedt om å finne tilfredsstillende midlertidige løsninger for å ivareta ansvaret etter loven. Det bør imidlertid arbeides videre med å få etablert ett felles nasjonalt studentombud med nasjonal finansiering.

På rådsmøte 23. oktober ble det besluttet å etablere en hurtigarbeidende arbeidsgruppe med mål om å få på plass finansiering av et nasjonalt studentombud i 2020.

Arbeidsgruppens resultat

Nasjonalt studentombud for fagskolesektoren

Innholdsfortegnelse

Nasjonalt studentombud for fagskolesektoren	24
Oppsummerte anbefalinger fra Nasjonalt Fagskoleråd	25
Bakgrunn og historikk	25
Bakgrunn for behovet for ett nasjonalt studentombud	26
Finansiering av et nasjonalt studentombud	27
Oppgave- og stillingsbeskrivelse et nasjonalt studentombud	27
Ønskede kvalifikasjoner til nasjonalt studentombud	28
Forslag til plassering av et nasjonalt studentombud	28
Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning	28
Diku – Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning	29
ONF – Organisasjon for Norske Fagskolestudenter	29
Tilgjengelighet og synlighet ovenfor studentene	30

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

Oppsummerte anbefalinger fra Nasjonalt Fagskoleråd

Nasjonalt fagskoleråd anbefaler at det opprettes et nasjonalt studentombud for fagskolestudenter. Et nasjonalt studentombud bør lokaliseres i et miljø som har god kjennskap til fagskolesektoren, har tilgjengelig relevant juridisk kompetanse og hvor det allerede eksisterer en etablert sekretariatsfunksjon. Studentombudet vil derav få tilgang til nødvendige kompetanse og ressurser, som kan sikre at fagskolestudentene får god, effektiv og korrekt rådgivning over hele landet. For at det nasjonale studentombudet skal være et lavterskeltilbud for fagskolestudentene er det viktig at tilbudet er synlig og lett tilgjengelig.

Nasjonalt fagskoleråd estimerer at kostanden vil beløpe seg til omtrent kr 1,5 mill. Denne summen innebærer finansiering av minimum ett årsverk med tilgang til nødvendige systemer, ressurser og sekretariatsfunksjon. Det vil også inkludere midler til å gjøre studentombudet kjent, og til synliggjøring på en nettside hvor fagskolestudentene kan finne informasjon om tilbudet. Første året er det i tillegg behov for 0,5 mill. til å dekke oppstartskostnader ifm. tilrettelegging av nye systemer for saksbehandling, kommunikasjon med studentene og egen nettside.

Nasjonalt Fagskoleråd foreslår tre alternative steder til plassering av et nasjonalt studentombud.

- Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning ved UNIT
- Diku – Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning
- ONF – Organisasjonen for norske fagskolestudenter

I dokumentet under følger en nærmere beskrivelse av historikk og begrunnelse for anbefalingen. Videre beskrives nærmere forslag til budsjett, oppgave- og stillingsbeskrivelse med ønskede kvalifikasjoner, samt en nærmere beskrivelse av de tre forskjellige forslagene til plassering med tilhørende vurdering av fordeler og ulemper.

Oslo, 12. november 2019.

Bakgrunn og historikk

I departementets høringsrunde på lovforslaget støttet Nasjonalt fagskoleråd forslaget om å lovfeste alle studenters rett til tilgang til studentombud. Begrunnelsen fra rådet var at dette vil være et lavterskeltilbud for saker om trakassering og at lovforslaget vil styrke fagskolestudentenes rettigheter. På grunnlag av antall fagskolestudenter mente Nasjonalt fagskoleråd at det ville være tilstrekkelig med ett nasjonalt studentombud. Nasjonalt fagskoleråd pekte på at en lovendring om studentombud må følges opp med offentlig finansiering, da dette vil gi økonomiske konsekvenser for en allerede økonomisk presset sektor.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

I et brev datert 28.06.19 orienterte Kunnskapsdepartementet om at Lov 21.juni 2019 nr. 61 om endringer i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven (studentombud, trakassering og tilrettelegging) var vedtatt i Stortinget. Lovendringene trådte i kraft 1.august 2019.

Det innebar at alle studenter ved fagskolene skal ha tilgang til et studentombud fra 1.august 2019. Departementet legger til grunn at høyskoler og fagskoler som ikke allerede har etablert en studentombudsordning, fra 1.august skal ha etablert midlertidige funksjoner som kan ivareta institusjonens ansvar etter loven, enten alene eller for eksempel i samarbeid med institusjoner som allerede har et studentombud. Departementet forventer at institusjonene arbeider med å få etablert permanente løsninger så raskt som mulig.

Nasjonalt fagskoleråd gjorde i møte 05.09.19, sak V-49/19, følgende vedtak i saken:

“Rådet vedtok å følge opp arbeidet, hvor målet er en langsiktig finansiering av ett felles nasjonalt studentombud. Rådet legger til grunn at sektoren finner tilfredsstillende midlertidige løsninger slik at alle fagskolestudenter har tilgang til et studentombud. Saken tas opp igjen på neste møte”.

På rådsmøte 23. oktober ble det besluttet å etablere en hurtigarbeidende arbeidsgruppe med representanter for offentlige og private fagskoler og fagskolestudentene. De fikk ansvar for å utarbeide et notat som hadde til formål å gi politiske myndigheter det nødvendige beslutningsgrunnlaget.

Bakgrunn for behovet for ett nasjonalt studentombud

Det er ikke alle fagskoler som ligger i relativ nærhet til et universitet eller høyskole, som kan benytte seg av studentombudet de tilbyr. Et nasjonalt studentombud vil i større grad kunne ta hensyn til de desentraliserte, og små fagskolene. Det er også viktig at alle fagskolestudenter mottar samme kvalitet på rådgivningen over hele landet.

Selv om en del bestemmelser i fagskoleloven er harmonisert med UH – sektorens regelverk, er det fortsatt en del forskjell mellom regelverkene. Organiseringen av fagskoleutdanningen skiller seg fra UH-sektoren ved at institusjonene er mindre og mer desentralisert, at fagmiljøene lokalt er mindre, og ved at utdanningsløpene er kortere. Heltidsstudentene har ofte undervisning hver dag, og deltid og nettstudentene bor ofte langt unna skolen. Å ha forskjellige løsninger på studentombud på hver fagskole vil kunne skape utfordringer med å gjøre studentombud kjent blant fagskolestudentene og ha en enhetlig nasjonal praksis. Det skal være tydelig for alle fagskolestudenter i hele landet hvor man skal henvende seg, for å få en lavterskel rådgivningstilbud.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

Nasjonalt Fagskoleråd mener også at det vil være en styrke for fagskolesektoren og spesielt fagskolestudentenes sak, at det eksisterer en ombudsfunksjon som særskilt ser på fagskolestudentenes vilkår og rettigheter. Ombudet vil også kunne gi statusrapport til Nasjonalt fagskoleråd om hvilke utfordringer fagskolestudentene har.

Finansiering av et nasjonalt studentombud

Nasjonalt Fagskoleråd mener at opprettelse av ett nasjonalt studentombud bør være et nasjonalt ansvar på lik linje med den Nasjonale klagenemnden for fagskoleutdanning. Fagskolesektoren lar seg heller ikke sammenligne med UH-sektoren da den er geografisk spredt i mindre enheter over hele landet med svært begrensede administrative ressurser sammenlignet med dagens høyskoler og universiteter. En tredjedel av tilbudet er for øvrig ikke offentlig finansiert, og den delen som er finansiert er ifølge Deloitte-rapporten fra 2017 ¹ klart underfinansiert.

Nasjonalt Fagskoleråd anbefaler at et nasjonalt studentombud finansieres over Kap. 241 Felles tiltak for fagskular post 21, hvor en også finner en rekke strukturelle tiltak som har til formål å styrke høyere yrkesfaglig utdanning.

Nasjonalt Fagskoleråd anbefaler en årlig økonomisk ramme på 1,5 mill. for å finansiere:

- Lønn med sosiale kostnader til en full stilling
- Kostnader til kontor med tilhørende tilgang til sekretariatsfunksjoner, tilhørende systemer for saksbehandling og vedlikehold av nettside
- Kommunikasjon, reiser og deltakelser i møter med fagskolene og andre offentlige organer med ansvar for høyere yrkesfaglig utdanning

I tillegg anbefaler vi et tillegg på kr 0,5 mill. det første året for å dekke kostnader for etablering av systemer for saksbehandling, systemer for kommunikasjon med studentene og synliggjøring av studentombudet – blant annet gjennom en egen nettside.

Oppgave- og stillingsbeskrivelse et nasjonalt studentombud

Nasjonalt Fagskoleråd vurderer at sentrale oppgaver til et nasjonalt studentombud vil være:

- Bistands- og rådgivningsoppgaver for studentene
- Sørge for at ombudsfunksjonen er godt kjent som et lavterskeltilbud blant studentene
- Støtte ONF i opplæring av studenter og studenttillitsvalgte om studentenes rettigheter og plikter

¹ <http://hdl.handle.net/11250/2389774>

- Rapportering gjennom en årsmelding
- Løpende dialog med fagmiljø og sekretariat der ombudet blir plassert
- På eget initiativ å fremme viktige saker for Nasjonalt Fagskoleråd

Ønskede kvalifikasjoner til nasjonalt studentombud

- God kjennskap til relevante lover, forskrifter og annet regelverk med tilhørende juridisk kompetanse
- Relevant praksis fra studieadministrativt arbeid - primært fra en fagskole
- Dokumentert evne til selvstendig og resultatorientert arbeid
- God skriftlig og muntlig formuleringsevne i norsk

Overordnet er det viktig med høy integritet og evner å bygge relasjoner og tillit. Gode kommunikasjonsferdigheter, samarbeidsegenskaper, god rolleforståelse og evne til å opptre uavhengig.

Forslag til plassering av et nasjonalt studentombud

Et nasjonalt studentombud bør plasseres, som en selvstendig enhet, der det allerede foreligger et relevant fagmiljø, tilgang til juridisk kompetanse og et etablert sekretariat. Et fagmiljø vil være viktig for at studentombudet har noen å sparre med og i neste omgang kunne gi gode råd til studentene.

Et etablert sekretariat og hvor studentombudet får tilgang til en kontorplass i et etablert miljø med tilgang til nødvendig utstyr og ressurser vil gjøre ordningen mer kostnadseffektiv. Nasjonalt Fagskoleråd mener at følgende steder kan egne seg for en lokalisering av et nasjonalt studentombud. Alle aktørene har blitt kontaktet i forkant av denne anbefalingen.

Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning

Nasjonalt Klagenemnd for fagskoleutdanninger har sekretariat hos UNIT som også håndterer klagesaker innen UH. De besitter både et relevant juridisk fagmiljø og har et etablert sekretariat. Men de har hatt mindre kontakt med fagskolesektoren enn de andre foreslåtte aktørene. For øvrig har de gitt uttrykk for at de ikke har noen klagesaker å arbeide med. Dette skulle tilsi at de har ledig kapasitet, og kunne bli en kostnadseffektiv løsning. Mer informasjon om Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/fagskoleutdanning/artikler/nasjonal-klagenemnd-for-fagskoleutdanning/id2568630/>

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

Diku – Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning

Diku er underlagt Kunnskapsdepartementet og arbeider i tillegg for Utenriksdepartementet, Europakommisjonen og Nordisk ministerråd. Diku forvalter en rekke nasjonale og internasjonale incentivordninger som skal fremme kvalitet i universitet, høyskoler og fagskoler. Diku har ca. 130 ansatte med hovedkontor i Bergen, avdelingskontor i Tromsø og kontor i Brussel. Organisasjon har kompetanse innen utredning og analyse, offentlig rett, økonomi, IKT, kommunikasjon, HR og arkiv.

Diku har ansvaret for følgende oppgaver for fagskolesektoren fra før:

- Utviklingsmidler
- Utdanningskvalitetsprisen
- Tilstandsrapporten
- Driftsmidler
- Sekretariat for Nasjonalt fagskoleråd
- Fagskolekonferansen

Diku har opparbeidet seg bred kompetanse om fagskolesektoren og har også juridisk kompetanse. Studentombudsfunksjonen kan ha mange fordeler ved å være underlagt dem. Men det er viktig å vurdere habiliteten til Diku med tanke på at de vurderer søknader fra fagskolene og utarbeider tilstandsrapporten.

ONF – Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

ONF – Organisasjon for Norske fagskolestudenter ble stiftet i 2012 og organiserer over 12.000 fagskolestudenter i Norge. Noe som tilsvarer godt over halvparten av alle fagskolestudentene. ONF innehar god kompetanse om fagskolestudentene. Organisasjonen jobber daglig med å forbedre rettighetene til fagskolestudentene og innehar dermed god kompetanse på lover, forskrifter og retningslinjer som angår fagskolestudentene. ONF er delvis finansiert av midler fra Diku og medlemskontingent.

ONF er bygd opp av tillitsvalgte fagskolestudenter som blir valgt for ett år av gangen, og består henholdsvis av leder, nestleder, hovedstyre (3.pers) og landsstyre (6.pers). Sekretariatet til ONF er plassert i Oslo, og det er pr. d.d ansatt ett årsverk som organisasjonssekretær. Kontoret har ledige kontor plasser og det er ønskelig fra ONF sin side å utvide sekretariatet det kommende året. ONF er godt kjent av fagskolestudentene og mottar ukentlig henvendelser som i mange tilfeller kunne ha gått til et nasjonalt studentombud.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

Det kan være en stor styrke for det nasjonale studentombudet å bli samlokalisert med ONF, på grunn av kompetansen om studentene og muligheten til å nå ut til fagskolestudentene. En samlokalisering med ONF vil også kunne bidra i å styrke rettighetene til fagskolestudentene i Norge. ONF og studentombudsfunksjonen har mange likheter og i mange tilfeller kan man utveksle erfaringer og kunnskap.

Men i motsetning til ONF som kun skal representere fagskolestudenten, skal studentombudet være uavhengig og objektiv i konflikter og klagesaker. Det er derfor et behov for å vurdere om habiliteten blir tilstrekkelig ivaretatt om studentombudet legges under ONF.

Tilgjengelighet og synlighet ovenfor studentene

For at det nasjonale studentombudet skal være et lavterskeltilbud for fagskolestudenten er det viktig at det er synlig og lett tilgjengelig, og har et saksbehandlingssystem som er enkelt å bruke. Nasjonalt fagskoleråd anbefaler derfor at tilbudet blir synliggjort på en nettside der fagskolestudentene kan henvende seg. Det bør være et lavterskeltilbud i form av en chatfunksjon på nettsiden og nettbasert videokonferanse i tillegg til en e-post og telefonnummer. Det bør også sikres finansiering slik at studentombudet har mulighet til å reise rundt til de forskjellige fagskolene i Norge.

O-75/19 CoVET

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Diku

Dato: 28.11.2019

Sak: [O-75/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

15. Oktober ble det publisert en utlysning om støtte etablering og utvikling av tverrnasjonale plattformer for nasjonale sentre for fremragende fag- og yrkesopplæring, CoVE. CoVE står for Centres of Vocational Excellence. Budsjettet er på ca. 20 millioner Euro. Maks 4 millioner Euro kan til dels per prosjekt og EU kan støtte opp til 80 % av totale kostander. Søknadsfristen er 20. februar 2020, klokken 17.00.

Målet er å bringe sammen ulike lokale og regionale aktører på feltet, som videregående skoler, fagskoler, høyere utdanningsinstitusjoner, næringsliv, fagorganisasjoner, forskningsparker/institusjoner, private bedrifter, handelskamre, arbeidslivets parter, relevante nasjonale og regionale utdanningsmyndigheter. Utlysningen støtter aktiviteter som bidrar til en systemisk tilnærming til fag- og yrkesopplæring. I sentrene skal fag- og yrkesopplæringsinstitusjoner, sammen med lokale og regionale aktører, bidra til å skape et

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

helhetlig økosystem for ferdigheter og opplæring. Målsettingen til kommisjonen med tiltaket kan oppsummeres i denne formuleringen: “The proposals financed under this call should create world-class reference points for vocational training.”

Prosjektene bør bygges opp av flere aktiviteter innen følgende kategorier:

- Undervisning og læring
- Samarbeid og partnerskap
- Styring og finansiering

Alle detaljer om søknadsprosess og lenke til søknadsskjema finnes her:

https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/ka3-centers-of-vocational-excellence_en

O-76/19 Nasjonale planer

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Styringsgruppen ved Ingeborg Marie Østby Laukvik, Sture Flaaten, Gry Ulvedalen og Ola Småkasin

Dato: 28.11.2019

Sak: [O-76/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Det har lenge vært et behov for å oppgradere nasjonale planer i høyere yrkesfaglig utdanning. Planene skal sikre at utdanninger innen samme fag skal gi samme kompetanse, uavhengig av studiested. To arbeidsgrupper, en for tekniske fag og en for helse- og oppvekstfag, har startet arbeidet med å oppgradere generell del og et første utkast begynner å ta form. Arbeidet startet opp med utgangspunkt i generelle nasjonale planer med fagspesifikt innhold. I prosessen med å oppgradere ser arbeidsgruppene på muligheten for å lage én felles generell del. Arbeidsgruppens jobber for at den nasjonale planen – generell del – skal bli et godt arbeidsverktøy for både utdanningsinstitusjonene og arbeidsliv.

Det er lagt opp til en åpen prosess og bred involvering for å sikre at produktet blir godt forankret. Første utkast til generell ble publisert på Nasjonalt fagskoleråds [nettside](#) fredag 22. november og sendt ut til relevante aktører. Frem til 09.01.2020 inviteres sektoren til å sende innspill på dette utkastet til post@diku.no.

I tillegg til denne innspillsrunden blir sektoren invitert til en høringsrunde og et høringsseminar i februar.

Arbeidet med nasjonal plan - generell del vil pågå til 31. mars 2020. Deretter skal planen godkjennes og vedtas i de nasjonale fagrådene. Med bakgrunn i arbeidet som gjøres høsten 2019 og videre dialog med Nasjonalt fagskoleråd vil Kunnskapsdepartementet komme tilbake til videre finansiering av arbeidet med oppgradering av overordnede nasjonale fagplaner.

[O-77/19 Kunnskapsdepartementet orienterer](#)

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Kunnskapsdepartementet

Dato: 18.11.2019

Sak: [O-77/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Kunnskapsdepartementet deltar på rådsmøte og informerer om:

- Prosessplan for evaluering av fagskolemeldingen
- Prosessplan for gjennomgang av finansieringsmodellen for fagskoler
- Retningslinjer (som er på høring)

Eventuelt

Pedagogisk utdanning for fagskolene

Det er behov for en egen pedagogisk utdanning for fagskolelærerne, en fleksibel utdanning, gjerne nettstøttet og modulbasert. OsloMet har et PPU tilbud for fagskolen, dette er imidlertid ikke finansiert. OsloMet kjører nå en pilot i Haugesund som et oppdragsstudium hvor deltakerne kan ha praksisen i fagskolen. De som tar PPU-Y får ikke ha praksisen i fagskolen, men må ta den i videregående skole eller grunnskolen.

Det er behov for en avklaring på:

- Finansiering
- Endring i regelverk
- Opptakskrav
- Innhold

Rådet bes vurdere om det bør opprettes en arbeidsgruppe som ser nærmere på utfordringen og mulige løsninger.